

Vselovod Mihajlovič Garšin:

Nadežda Nikolajevna.

Roman,
(Nadaljevanje.)

— Sergei Vasiljevič, se li ne bi vrnila k prejšnjemu? Zakaj nečete, da bi se seznanil z medelom? —

— Zato, ker se je tudi ona udeleževala te razuzdanosti. Rekel sem vam, da ni kaka boljša oseba, in v resnici ni boljša. Ona je na najnižji stopnji človeškega društva. Nižje je še samo — po čisti, ki se bo najbrže kmalu pogreznila vanjo. Da, na robu propada je, najbrže je že sedaj propadla. — Začenjam vas razumevati, Sergei Vasiljevič. —

— Tako. Sedaj vidite, kakšen »ali« imam jaz? — Ohranite si lahko te »ali.« Čemu se smatrate, dolžnega varovati in ščititi mene? — Povedal sem vam, čemu vas ljubim? Zato, ker ste čisti. Ne samo vi, ampak vidva oba. Vi ste tako redka prikazen, nekaj, kar diha svež, prijeten vonj. Zavidam vas in sem srečen, da vas smem gledati vsaj od strani. In vi hočete, da bi vse to uničil? Ne, tega ne pričakujete. —

— Sicer pa, naposled: kaj je to takega. Sergei Vasiljevič? Malo zaupate tej moji čistosti, ki ste je odkrili, ako se bojite tako strašnih stvari vsled znanja s to žensko. —

— Poslušajte: Jaz vam jo morem dati ali pa ne dati. Storil bom, kakor me je volja. Jaz je vam nočem dati, Jaz je ne dam. Dixi. —

— Sedaj je sedel on, a jaz sem razburjen hodil po preprogi. —

— In vi mislite, da bi prišla? — Gotovo. Sicer pa ne, ne bi, — reče strogo. Nikakor ne pride. Sedaj pa dosti o njej. —

Jaz sem ga prosil, se jezil, mu dokazoval vso smešnost naloge, ki si jo je stavil, da ohrani mojo nedolžnost, a nisem ničesar dosegel. Odločno me je odbil in rekel na koncu: —

— Nikdar nisem rekel dvakrat »dixi.« — Na čemur vam čestitam — odgovorim jezno. —

Pri čaju sva se razgovarjala o drugih, navadnih stvarih in sva se potem razšla.

IV.

Cela dva tedna nisem delal ničesar. Hodil sem edino v akademijo, da napravim skico za svojo nastrašnejšo temo: pretvorba Lotove žene v solnati steber. Vse sem imel že gotovo. Lota in domačine, a vprašanja stebra nisem mogel rešiti. Ali naj napravim nekaj, kar bo podobno nagrobnemu spomeniku ali pa enostavno kip Lotove žene iz kamene soli? —

Težko je potekalo življenje. Prejel sem dvoje pism od Sonje. Prebiral sem nieno milo brbljanje o institutskih stvarih in o tem, kaj da čita skrivaj pred avgusovskimi očmi svojih učiteljc in sem ju potem priložil svežnju prejšnjih pism, povezanih z rožnatim trakom. Nabavil sem si ta trak že pred petnajstimi leti, in do danes se nisem mogel odločiti, da bi ga vrgel proč. Čemu bi ga tudi vrgel? Komu je na potu? Kaj bi neki rekel Bezsonov, če bi videl ta dokaz moje sentimentalnosti? Ali bi še enkrat postal mehak vzpričo moje »čistosti«, ali pa bi se začel rogati? —

Vendar, Bezsonov me je resno ogorčil. Kaj naj napravim? Ovreci idejo ali pa nadalje iskati modela? —

Nepričakovani slučaj mi je pomagal. Nekoč, ko sem ležal na divanu z nekim neumnim francoskim romanom, in me je že od ležanja začela boleti glava, bil sem od raznih mrgov, policijskih voharov in ljudi, vstajajočih od smrti, — smrtnih slučajev bi gotovo naraslo na dvajset — že otopen, se odpro vrata in k meni stopi Helfreich. —

Predstavite si mršave, krive noge, velik kup, stisnjen z dvema grbama, dolge, suhe roke, visoko dvignjena ramena, izražajoča neko večno sumnjo, mlado, blede, nekoliko zabuhlo, ali simpatično lice na nagnjeni glavi. Bil je umetnik. Ljubitelji dobro poznajo njegove slike, ki — z malimi izjemami — predstavljajo vedno isti predmet. Njegovi heroji so — mačke; slikal je mačke, ko spijo, mačke s pticami, mačke s skrivljeno hrbtenico; celo pijanega mačka, z veselim očmi in z bokalom vina je nekoč naslikal Helfreich. V mačkah je dosegel popolno

dovršeno, drugih motivov se ni lotil. Če je bilo razen mačka treba še na sliki zelenila, odkoder so pogledavali rožnati nasek in zlate oči, kake drparije, košarice, v kateri se je ugnedila cela mačka družina, z velikimi, prozornimi očmi, tedaj se je obrnil vedno do mene, da mu naslikam vse to. Tudi danes je prišel z nečem, omotan in v sinem papirju. —

Ponudil mi je svojo belo, koščeno roko, postavil zavitek na mizo in ga začel razvezavati. — Zopet mački? — vprašam. — Zopet — — — Treba je, tukajle vidiš, malo preproge, — — — a na drugem kosu divana. —

Razmotal je papir in mi pokazal dve majhni sliki. Mačke figure so bile dovršene, a naslikal jih je na golem, belem platnu. — Morda tudi kaj drugega, ne divan — — — Ti boš že pogodil — — — Sem že sit — — — Se boš kdaj otreseš teh mačk, Semjon Ivanovič? —

— Da, treba bi bilo; samo ovirajo me in odvrtajo. Pa kaj hočem? Denar! Taka-le smet pa — dvesto rubljev. —

Razkoračil se je s svojimi tenkimi nogami, skomignil z rameni, že itak stisnjenimi, razprostri roke, kot, da bi hotel izraziti začudenje nad tem, da morejo take neumnosti najti svojega kupca. —

S svojimi mačkami je pred dvema leti postal znamenit. Niti preje, niti pozneje (izvzemši na neki sliki rankega Huna) nisem nikdar videl take sposobnosti v slikanju mačk vseh mogočih velikosti, barv in položajev. A obrnivi svojo pozornost sem, je Helfreich ovrgel vse ostalo. —

— Denar, denar... — je zamišljeno ponavljal. — A čemu je treba meni, grbastemu vragu, toliko denarja? Medtem pa čutim, da mi postaja težje in težje, poprijeti se solidnega dela. Zavidam ti, Andrej. Že dve leti ne rišem razen teh stvari ničesar... Sicer jih pa zelo ljubim, zlasti žive. A čutim, kako se pogrezavam vedno globlje in globlje... Vendar imam več talenta kot ti; kaj misliš? — me vpraša v dobrodušnem in delikatnem tonu. —

— Tega ne mislim — odgovorim z nasmeškom, — ampak sem prepričan o tem. — — Kaj pa tvoja Šarlota? —

Zamahnem z roko.

— Slabo? — vpraša on. — Pokaži... In ko vidi, da se ne ganem z mesta in zanikajoče streseni z glavo, stopi in kupu platen, zloženih ob zidu in jih začne sam premetavati sem in tja. —

Potem postavi na svetliko reflektor, dehe mojo nedokončano sliko na stojalo in jo razsvetli. Nato dolgo molči. (Dalje prili.)

Znižanje naročnine.

Naročnina za najrazširjeni nemški dnevnik v češkoslovaški republik in inozemstvu

„Prager Presse“

znaša sedaj za kraljevino SHS:

mesečno Din 40.— za jutranje in večerno izdaje; mesečno Din 28.— za samo jutranje izdaje; mesečno Din 1.80 za posamezno štev. jutr. z več. mesečno Din 3.— za posamezno štev. nedelj. izdaja z ilustrirano prilogo.

„Prager Presse“

prinaša najboljše in objektivne informacije o dogodkih, trgovskih, finančnih in industrijskih razmerah Male antante, Srednje Evrope in vseh drugih držav, podpira vztrajno medsebojne poslovne zveze vsake vrste (vprašanja in ponudbe vsakega blaga), tako da je največji in najuspešnejši oglasnik.

Izvodi na ogled in ponudbe oglasov brezplačno.

Uprava »Prager Presse«

Praga III., Nerudova 5.

Rač. pošt. ček. urada v Zagrebu št. 40156.

Rač. pošt. ček. urada v Ljubljani št. 20264.

Rač. pri podruž. Ljublj. kred. banke v Mariboru št. 11258.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davčno vred.

Trapist sir

hljebci 1 do 150 kg — kg Din 30.— poštom od 5 kg gore šalje Mlekarna Sunja.

Mehanična streljana

(Schieshalle) a stanovanjskim vozom, orodjem itd. se ugodno proda. Resni reflektanti naj se obrnejo na naslov: Anton Kopecky, Mehanična streljana, Ljubljana, Tivoli.

Dve spremljevalki

želita vstopiti v službo brezplačno za dobo letne sezije, k dobri družini, koja potuje na letovišče k morju. Cenj. ponudbe pod „MORJE“ na upravo lista.

Trgovino,

dobro vpeljano s mešanim blagom in opravo v sredini mesta Maribora — pozneje tudi stanovanje — se proda. Dopisi pod „Ekzistenca“, na podružnico „Jutranje Novosti“ Maribor.

Potnik

agilen, dobro vpeljan išče zastopstva različnih predmetov za Štajersko, Koroško, Prekmurje proti primerni proviziji. Ponudbe pod „Agilen potnik“ na podr. „Jutranje Novosti“ Maribor.

Dve blagajni čarki

iščeta mesta za takojšen nastop ob morju. Cenj. ponudbe pod „Blagajničarka“ na upr. lista.

Kolo,

moško, dobro ohranjeno se ceno proda. Poizve se pri M. Pogledjen, Glince-Vič 206/L oesta Področnik

Knjigovodja

a trgovsko naobrazbo poznavajoč vse vrste knjigovodstva, želi primernega mesta, tudi kot tajnik ali blagajnik pri kakem večjem podjetju. Cenjene ponudbe pod „Friden in točen“ na upravo lista.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal Kranj, Glavni trg tvorilca vseh vrst blazin in žime in morske trave, modroce na peresih. Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgarnitur — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! — Zadrževajte oferte in cenike!

Modra galica,

angleške provenienice, 98-99%, brezkonkurenčne kakovosti in po zmernih cenah ima v zalogi zastopnik družbe Val Jurman Celje, Brez 25, Slovenija

Trgovski vogelni lokal v sredini mesta v zelo prometni ulici se odda v najem z novembrom. Ponudbe pod „Dobra trgovina“ na upravo lista.

Hiša

enonadstropna, za vsako obiti pripravna, blizu glavnega kolodvora v Mariboru, električna moč in hč, vodovod, velik vrt za zelenjavo, se za Din 188.000 takoj proda. Stanovanje takoj na razpolago. Franc Marinič, trgovec, Maribor, Kacjanarjeva ulica št. 17

Knjigovodja,

bilancist, z večletno prakso išče službo. Cenj. ponudbe pod „Perfektn“ na upravo lista.

Dve sobarici,

ena prva, ena druga, iščeta primernega mesta za takojšen nastop Kavčija na razpolago. Ponudbe pod „Sobarica“ na upravo lista

Sena

20 vagonov po ceni 550.— K za 100 kg, franco Sladojevci, proda Guro Jelč, Sladojevci, p. Slatina.

Gospodična

ponuja klavir mlajše začetnice. Naslov v upravi lista.

Inteligentno,

zanesljivo dekle želi primernega mesta. Cenj. ponudbe pod Miho „Brez doma“, na upravo lista.

Hiša

trinadstropna v sredini mesta Ljubljane se takoj proda. Poizve se: Križevniška ul. št. 7/II

Šivilja

bi šla živat na dom vsak dan nekaj ur za hrano v Ljubljano. Naslov v upravi lista.

Fotograf

dobro retušer za Celje in 2 vana inteligentna operaterja za v Toplice sprejme takoj atelije „Pelikan“, Celje.

Znanja

želi 35 letni vdovec brez otrok s gospodično ali vdovo v starosti od 25 — 30 let. Prednost imajo šivilje s majhnim premoženjem. Cenj. ponudbe s sliko je poslati na upravo lista pod „Miren dom“.

Stanovanjska hiša

v dobrem stanju s 4 sobami, nad 16 oralov zemlje, 15 minut od Maribora se proda. Za kupca stanovanje na razpolago. Cena 270.000 K. Dopisi Studenci pri Mariboru, Zrinskih ulica št. 1

Službo

inkasanta, služe ali kaj primernega iščem. Zmočen sem 8 jezikov in govora in pisavi. Ponudbe prosim pod „Nujna pomoč“ na upravo lista.

Prodajam

prevozne, čistilne mlatinice vseh velikosti, parne in benolne lokomobile, razne stabilne motorje in druge gospodarske stroje po zelo znižanih cenah. M. Herga, Sv. Lenart, p. Velika Nedelja.

Nosite

kaučuk pete!

Boljše in cenejše so kot umje.

kaučuk potplate!

Elastična hoja, varstvo proti vlaži.

L. Mikuš Ljubljana, Mestni trg 15 izdelovatelj

Na drobno! Na debelo! Zaloga sprehajalnih palic. Popravila točno in solidno

Za naše malčke!

Najcenejše in najvšečnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak knjiga s 45 slikami in k tem spadejočim besedilom, za pouk in kratak čas Din 5.—

Moji ljubčki živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 8.—

Mladi slikar 10 tiskanih predlog za porbvanje z akvarel - barvam ali pastel - barvniki Din 3.—

Črnpeter. staroznana, vesela družabna igra za zimsko večera. 1 igra Din 3.—

Vse se dobi v Zvezni tiskarni in knjigarni v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

„Pri nizki ceni!“ Ign. Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3

nudi cenj odjemalcem veliko izbiro potrebščin za šivilje in krojače. Damsko, moško, otroško perilo. Najnovejše bluze v etaminu. Površne jopice, volnene in modne jumperje. Nogavice, rokavice, majice kratke nogavice. Svilene in pletene samoveznice itd. po priznani najnižjih cenah. Na debelo in na drobno!

Posestniki novih stavb

se vljudno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejevanju novih stanovanj v pošte in sicer:

Velika izbira preprog vseh vrst iz volne, jute, koke, sovega vlakna in linoleja in umetniško izdelanih zastorov na kose in metre. Moketi in gobelini za prevleko otoman in divanov. Platno za rolete in verande. Različno posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradi za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile.

Cene primerne! Postrežba solidna! A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10.

Jadranska banka - Beograd

Delniška glavica: Din 60,000.000. Rezerva: Din 32,515.000.

Podružnice:

Bled, Jesenice, Metković, Cavtat, Korčula, Prevalje, Celje, Kotor, Sarajevo, Dubrovnik, Kranj, Split, Ercegnovi, Ljubljana, Sibenik, Jelsa, Maribor, Zagreb

AMERIKANSKI ODEDEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Šentjanški premog

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah za promptno dobavo

Šentjanški premogovnik AND. JARIL, RRMELJ, Dolenjsko.

Prodajni urad v Ljubljani, Krekov trg 10.

Inserirajte v

„JUTRANJH NOVOSTIH“!